

Pr. 334/26.10.17
CJ

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-9174

Chișinău

„06” 12. 2017

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 2 aprilie 1996, se prezintă Avizul asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (inițiativa legislativă nr.334 din 26 octombrie 2017), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1035 din 4 decembrie 2017.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul asupra proiectului de lege (în limba română – 3 file).

Secretar general al Guvernului

Lilia PALII

Ex.: J.Ciobanu
Tel.: 250-282

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2317
„06”	12 2017
Ora	

GVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.1035

din 4 decembrie 2017

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului asupra proiectului de lege pentru
modificarea și completarea unor acte legislative**

Gvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Vladimir Cebotari

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.1035
din 4 decembrie 2017

AVIZ
asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea
unor acte legislative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, Codul jurisdicției constituționale nr.502-XIII din 16 iunie 1995), înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 334 din 26 octombrie 2017), de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Principalele propuneri ale inițiativei legislative se rezumă la deținerea de către judecătorii Curții Constituționale doar a cetățeniei Republicii Moldova, limitarea imunității judecătorilor Curții Constituționale pentru voturile sau opiniile exprimate în exercitarea mandatului, excluderea dreptului de a-și stabili singuri limitele competenței, precum și luarea de către Parlament a deciziei privind ridicarea imunității judecătorului Curții Constituționale și încetarea exercitării funcției, în situațiile prevăzute de proiect.

Referitor la propunerea de completare a art. 11 alin. (1) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, privind deținerea de către judecătorii Curții Constituționale doar a cetățeniei Republicii Moldova, remarcăm că țara noastră a ratificat Convenția europeană cu privire la cetățenie, adoptată prin Hotărîrea Parlamentului nr. 621-XIV din 14 octombrie 1999, fără a formula rezerve în privința interdicției multiplei cetățenii.

În acest sens, unul dintre principiile fundamentale ale dreptului internațional este că statele sînt obligate să exercite cu bună-credință tratatele internaționale la care sînt parte. Republica Moldova nu poate invoca prevederile legislației sale interne ca justificare a neexecutării unui tratat la care este parte.

Art. 17 din Convenția europeană cu privire la cetățenie instituie obligația Republicii Moldova de a asigura ca cetățenii săi care posedă și alte cetățenii să beneficieze de aceleași drepturi și obligații ca și ceilalți cetățeni ai Republicii Moldova.

În corespundere cu prevederile tratatului internațional enunțat, art. 25 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024-XIV din 2 iunie 2000 prevede că cetățenii Republicii Moldova, domiciliați legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova, care posedă legal și cetățenia unui alt stat beneficiază în egală măsură de aceleași drepturi și îndatoriri ca și ceilalți cetățeni ai Republicii Moldova.

Astfel, instituirea unui tratament diferențiat și limitarea drepturilor persoanelor care dețin mai multe cetățenii urmează a fi examinată prin prisma criteriilor de rezonabilitate, corectitudine și proporționalitate.

În primul rând, scopul proporționalității constă în a vedea dacă limitarea dreptului persoanei este justificată, iar în al doilea rând – de a pune în balanță limitarea cu beneficiul adus interesului legitim general sau cu beneficiul pe care l-ar avea alți particulari.

Necesitatea instituirii restrîngerii în exercițiul funcției de judecător al Curții Constituționale pentru persoana care deține și cetățenia altui stat decît a Republicii Moldova nu este argumentată în nota informativă la proiect.

În privința propunerii de completare în final a art. 13 alin. (2) cu textul „cu excepția cazurilor prevăzute la art. 307, 324, 327, 328, 330², 339 din Codul penal al Republicii Moldova”, Guvernul menționează că propunerea dată nu se integrează conceptual și tehnic în redacția normei vizate.

Potrivit art. 13 alin. (2) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, judecătorii Curții Constituționale nu pot fi trași la răspundere juridică pentru voturile sau opiniile exprimate în exercitarea mandatului. Această prevedere se referă la imunitatea funcțională a judecătorilor Curții Constituționale în cazul exprimării anumitor opinii sau voturilor exercitate în cadrul mandatului lor.

În redacția actuală, art. 13 alin. (2) este în spiritul recomandărilor și standardelor europene cu privire la independența judecătorilor. Astfel, Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (în continuare – *Comisia de la Veneția*) în Opinia sa (CDL-AD(2013)005) a menționat că garanțiile independenței rezidă în aceea că judecătorul este liber să își mențină opiniile, să stabilească faptele și să aplice dreptul în toate chestiunile cu privire la care poate delibera și nu este obligat să îi justifice nimănui nimic, nici măcar altor judecători și/sau președintelui curții, înțelegerea sa privind dreptul și faptele constatate (§ 21).

În viziunea Comisiei de la Veneția, pentru a garanta independența puterii judecătorești, judecătorii trebuie să fie protejați împotriva oricărei influențe externe induse, iar în acest scop ei ar trebui să beneficieze doar de imunitate funcțională (Raportul privind independența sistemului judiciar. Partea I: Independența judecătorilor). De asemenea, Comisia de la Veneția a subliniat că „este esențială asigurarea posibilității exercitării funcțiilor în mod corespunzător de către judecători, fără ca independența acestora să fie compromisă de teama începerii urmăririi penale sau inițierii unei acțiuni civile de către partea vătămată, inclusiv de autoritățile statelor” (CDL-AD (2014) 018, pct. 37).

În Recomandarea CM/Rec(2010)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a stabilit că judecătorii trebuie să beneficieze de libertate neîngrădită de a soluționa în mod imparțial cauzele, în conformitate cu legea și cu propria apreciere a faptelor (§ 5). Nu poate fi antrenată răspunderea penală a unui judecător pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor, cu excepția cazurilor de rea-credință (§ 68).

În partea ce ține de verificarea legalității Hotărîrilor Curții Constituționale, menționăm că, potrivit art. 140 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, hotărîrile Curții Constituționale sînt definitive și nu pot fi atacate. Conform prevederilor art. 28 din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, actele Curții sînt acte oficiale și executorii, pe întreg teritoriul țării, pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice. Hotărîrile de jurisdicție constituțională, prin care se asigură supremația Constituției, sînt incontestabile pentru oricine și obligatorii (Hotărîrea Curții Constituționale nr. 26 din 11 noiembrie 2014 pentru controlul constituționalității unor prevederi legale referitoare la imunitatea judecătorului, § 70).

Prin urmare, nici modificările similare propuse în proiectul de lege pentru a fi operate în Codul jurisdicției constituționale nr.502-XIII din 16 iunie 1995 nu pot fi susținute.

Redacția propusă la art. 19 alin. (2) din proiect, potrivit căruia ridicarea imunității judecătorului Curții Constituționale și încetarea exercitării funcției să fie decisă în anumite situații de către Parlament, aduce atingere principiului independenței judecătorilor Curții Constituționale, care îi protejează pe judecători în primul rînd de influențe externe la îndeplinirea atribuțiilor jurisdicționale.

Dimensiunea internă a independenței judecătorilor este evidențiată în Avizul nr. 1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor: „Idea fundamentală este aceea că judecătorul, în exercitarea funcțiilor sale, nu este angajatul nimănui; acesta este deținătorul unei funcții statale” (§ 64).

Astfel, esența independenței judecătorilor constituționali constă în faptul că aceștia, în exercitarea atribuțiilor, nu sînt angajații autorității care i-a numit. Din momentul depunerii jurămîntului, judecătorii sînt independenți, inamovibili și se supun numai Constituției.

În baza considerentelor expuse, proiectul de lege nu poate fi susținut.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ №1035

от 4 декабря 2017 г.

Кишинэу

Об утверждении Заключения по проекту закона о внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона о внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты.

Премьер-министр

ПАВЕЛ ФИЛИП

Контрасигнует:

Министр юстиции

Владимир Чеботарь